

Zbigniew Żurawski

Lubkowo, gm. Krokowa, woj.
gdańskie. Stanowiska 2 i 3

Informator Archeologiczny : badania 19, 67-68

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szackiego /C-C/D/. Natomiast materiały wczesnośredniowieczne reprezentowane są jedynie przez pięć szkieletów naczyń, które wystąpiły w formie domieszki w wypełnisku obiektu nr 10.

Materiały zabytkowe złożono w ZAN IHKM PAN we Wrocławiu.

Przewiduje się kontynuację badań.

LACHMIROWICE
woj. bydgoskie
Stanowisko 3

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
w Poznaniu

Badania prowadził dr Krzysztof Szamałek i mgr Urszula Narotna-Szamałek. Finansował WKZ w Bydgoszczy oraz IHKM PAN. Cmentarzysko kultury historycznej z okresu halstańskiego C i D. Osada późnołacińska i wczesnośredniowieczna /VI-VII i XII-XIII w./.

Celem badań było uściślenie chronologii oraz określenie zasięgu i charakteru badanego wczesniej przez R. Zielenkę cmentarzyska, wobec istniejących w literaturze sprzecznych na ten temat rozbieżności.

Cmentarzysko znajduje się na niewielkim wzniesieniu, usytuowanym nad dawną zatoką Gopła w pobliżu wpadającego w tym miejscu do jeziora ciekła. Zakończono 7 sondaży o łącznej powierzchni 1,5 ara.

Natrafiono na 11 grobów ciałopalnych i 1 grób szkieletowy. Szczątki zmarłych pochowano w popielnicach bądź rozsypano na dnie jamy grobowej. Na ogół w grobach ciałopalnych spoczywały szczątki dwóch zmarłych, którym jako wyposażenie wkładano kilka naczyń, a niekiedy również ozdoby znajdujące się w popielnicach lub obok nich. Groby były płytko wkopane w warstwę czarnoziemną /30-60 cm/, dolną częścią zagłębiającą się w glinę morenową. Wokół niektórych grobów znajdowały się obietawy z kamieni polnych, a jeden był przykryty brukiem. Wśród naczyń glinianych wkładanych do grobów dominowały wazy dwustożkowate lub o brzuścu jajowatym pełniące funkcję popielnic oraz czerpaki i kubki. Występowały też naczynia jajowate, misy i naczynia miniaturowe. Ozdoby z brązu to: kółka, kolczyki, szpile oraz naszyjnik. Wszystkie groby ciałopalne w świetle analizy stylistycznej poszczególnych kategorii zabytków można datować na okres halstański D. Natomiast jedyny grób szkieletowy na okres halstański C. Szkielet był w nim usytuowany na osi N-S, skierowany czaszką w kierunku południowym i odwrócony stroną grzbietową ku górze.

Na stanowisku 3 wystąpiły też ślady osadnictwa z późniejszych okresów. Natrafiono na dwie ziemianki kultury przeworskiej, z których jedna o szerokości 3,3 m miała wraz z piwniczką głębokość około 2 m, a do piwniczki schodzono po wyciętych w glinie stopniach. W wypełnisku ziemianek znaleziono dużą ilość ceramiki naczyniowej oraz wiele kości zwierząt, w tym całkowicie zachowany szkielet psa. Natrafiono także na ślady osady wczesnośredniowiecznej z fazy A oraz jamę - piwniczkę wczesnośredniowieczną z fazy E.

LESNO, gm. Brusy
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

LUBIĄŻ, gm. Wołów
woj. wrocławskie

patrz
wczesne średniowiecze

LUBKOWO, gm. Krokowa
woj. gdańskie
Stanowiska 2 i 3

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Gdańsku

Badania prowadził mgr Zbigniew Żurawski. Finansowała Elektryczna Jądrowa "Żarnowiec" w Budowie. Pierwszy sezon badań. Osady kultury pomorskiej, okres halstański.

Stanowiska 2 i 3 usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie, położone są w środkowej i dolnej części zachodniego i południowo-zachodniego łagodnego stoku stożka napływowego, po wschodniej stronie Jeziora Żarnowieckiego. Przeprowadzono krótkotrwałe badania ratownicze.

Stanowisko 2

Pracami objęto łącznie 660 m² powierzchni lokalizując wykopy w zagrożonej strefie. Odkryto 115 obiektów, w tym paleniska, piec, jamy, fragmenty słupowych konstrukcji naziemnych - z dość znaczną ilością materiału ceramicznego.

Stanowisko 3

Na powierzchni 150 m² zarejestrowano i wyeksplorowano 18 obiektów gospodarczo-produkcyjnych ze znaczną ilością fragmentów ceramiki oraz 3 starna nieckowate. Szczególnym odkryciem była jama w

r aucie poziomym kołista, średnicy 1,7 m o pionowych ścianach, głębokości 1 m umocnionych regularną cembrowiną, siodowaną ze średniej wielkości starannie dopasowanych otoczek /nie stwierdzono obecności jakiegokolwiek lepiszcza/. Na dnie obiektu odkryto fragmenty odwróconego do góry dnem naczyńa /zakładziny?/. Wypełnisko jamy stanowił lekko gliniasty żwirowaty piasek. Z czterech stron obiektu odkryto dołki posłupowe - pozostałości trwałego zadania jamy. Na podstawie dotychczasowych ustaleń i analogii należy przyjąć, że omawiany obiekt stanowił część warsztatu garncarskiego służąc do przechowywania, magazynowania i sezonowania surowca.

MACIEJOWICE
woj. siedleckie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali
w Warszawie

Badania prowadziła dr Małgorzata Mogielnicka-Urban. Konsultował doc. dr hab. Jan Dąbrowski. Finansowało BRDZ w Siedlcach. Piąty sezon badań. Cmentarzysko grupy mazowiecko-podlaskiej kultury łuzyckiej z IV-V okresu epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Przekopano 125 m², eksplorując 57 obiektów: 1 grób jamowy, 55 popielnicowych, i ślad po śłupie, występujących na głębokości 19-56 cm. Grób jamowy stanowił nieregularne skupisko przepalonych kości w szarawym piasku z kilkoma drobnymi fragmentami ceramiki. Zarys jamy grobowej uchwycono poniżej zalomu jednej z popielnic. Dwie z nich leżały na boku, a niektóre były nachylone w różnych kierunkach. Część popielnic przykryta była plackiem lub misą, a obok 4 z nich stały przystawki ceramiczne. W 19 wystąpiły, przeważnie wśród kości, drobne ozdoby brązowe /jedna z brązu i żelaza/, w 14 ślady brązu na kościach, w 8 okrzeski krzemienne, nieraz z patyną ogolową. Na stropte jednego grobu popielnicowego znajdował się rozcieracz kamienny. Współwystępowanie różnych zabytków stwierdzono w 10 wypadkach. W 9 grobach wystąpiły resztki stosa. Kości były na ogół ułożone w porządku anatomicznym. Groby występują w trzech postaciach i niekiedy nawarstwiają się na siebie. Badania potwierdziły zachodnią granicę cmentarzyska i pozwoliły na przybliżone uchwycenie jego zasięgu w kierunku południowym. Odkryto tu wzmiankowany ślad po śłupie. Niestety ta część stanowiska jest zniszczona i trudno w tej chwili o bardziej konkretne wnioski. Przebadano także odcinek terenu położonego pomiędzy osadą a cmentarzyskiem /odległość pomiędzy skrajnymi obiektami wynosił ok. 17,5 m/, nie natrafiając na ślady konstrukcji oddzielających oba stanowiska.

Badania będą kontynuowane.

MAURZYCE-JATKI, gm. Zdmny
woj. skierniewickie
Stanowisko 2

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Skierniewicach

Badania prowadził mgr Justyn Skowron. Finansował WKZ w Skierniewicach. Pierwszy sezon badań. Osada kultury łuzyckiej z okresu halstańskiego ??/.

Stanowisko położone jest w widłach rzek Słudwi i Szary. Zajmuje bardzo rozległy obszar wielkości ok. 5 ha znajdujący się częściowo na terenie powstającego Łowickiego Parku Etnograficznego. W ramach badań sondażowo-weryfikacyjnych przebadano 70 m² powierzchni. Stwierdzono występowanie warstwy kulturowej o miąższości od 20 do 35 cm z niewielką ilością ceramiki. Zlokalizowano jeden obiekt - palenisko - o wymiarach 70 x 100 cm, w którym znaleziono kilkadziesiąt ułamków naczyń i węgle drzewne.

Materiały znajdują się w BRDZ w Skierniewicach.

Badania nie będą kontynuowane.

MAKOLICE, gm. Wola Krzystoporska
woj. piotrkowskie
Stanowisko 3

Muzeum Okręgowe
w Piotrkowie Trybunalskim

Badania prowadził mgr Mirosław Szukała. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne piaskie. Kultura łuzyccka, okres halstański C/D.

Stanowisko badane od roku 1983. Położone na wydmie w pobliżu niewielkiego cieku uchodzącego dalej do rzeki Bogdanówki. W roku bieżącym odsłonięto powierzchnię 150 m², docierając do krańców cmentarzyska. Odkryto 11 grobów jamowych, ciałopalnych /razem 31/, niemal wszystkie pod różną wielkością brukiem kamiennym. Prócz jednego, zniszczonego całkowicie grobu były zachowane bez uszkodzeń, jeżeli nie liczyć uszkodzeń spowodowanych przez korzenie drzew, w kilku przypadkach naruszona była natomiast obstwa ka-